

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle eurooppalaisen elokuvan mahdollisuuksista ja haasteista digitaaliajalla”

KOM(2010) 487 lopullinen

(2011/C 248/25)

Esittelijä: Mircea Eugen BURADA

Komissio päätti 24. syyskuuta 2010 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle eurooppalaisen elokuvan mahdollisuuksista ja haasteista digitaaliajalla

KOM(2010) 487 lopullinen.

Asian valmistelusta vastannut ”liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta ” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 24. toukokuuta 2011.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 15.–16. kesäkuuta 2011 pitämässään 472. täysistunnossa (kesäkuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 142 ääntä puolesta ja 1 vastaan 9:n pidättyessä äänestämästä.

Motto

”Euroopan on oltava globaali toimija eikä globalisaation aliurakoitsija.”⁽¹⁾

ALKUSANAT

”Euroopan elokuvalla on merkittävä rooli eurooppalaisten identiteetin muovaajana, ja elokuva onkin kulttuuria koskevan Euroopan toimintasuunnitelman ytimessä.”

Tämä komission tiedonannon ensimmäinen lause on ansioikas aiejulistus, jossa korostuu heti asian todellinen ulottuvuus ja josta käy ilmi sen erittäin tärkeä asema Euroopan unionin perustajien visioiman haasteen onnistumisessa. Kulttuuri kaikine osa-alueineen – tässä tapauksessa nimenomaan elokuva – on tärkein viestinnän, solidaarisuuden, demokratian ja erityisesti eurooppalaisen yhteenkuuluvuuden kanava. Elokuvaa, joka on todellinen ihmiselon pyhä Graalin malja, on suojeltava, ja sen tärkeä poliittinen ja strateginen merkitys on tunnustettava. Digitaalinen elokuva tarjoaa tilaisuuden tehdä eurooppalaisesta elokuvasta merkittävien aatteiden alitajuntainen viestittäjä. Se tarjoaa Euroopan unionille ainutlaatuisen mahdollisuuden saada tarvittavat keinot EU:n yhteenkuuluvuuden toteuttamiseen eurooppalaisen identiteetin muovaamisen kautta. Tähän tilaisuuteen on tartuttava, sillä tavoite konkretisoituu ainoastaan taiteen ja erityisesti elokuvataiteen keinoin. Tähän kaikkeen tarvitaan kuitenkin **rahaa** eli valtaisaan rahoitusponnistelua, jota ilman yksittäisten jäsenvaltioiden identiteeteille ominaiset taipumukset saattavat vaarantaa unionin – todellisen Baabelin tornin, jossa 27 arvomaailmaa kohtaavat – tulevaisuuden.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Käsiteltävä aihe on monitahoinen, arkaluonteinen, vaikea mutta myös ja ennen kaikkea poliittinen:

— **monitahoinen**, sillä eurooppalaiset kulttuuri-identiteetit ovat niin erilaisia

— **arkaluonteinen**, sillä jokainen jäsenvaltio on ylpeä omasta rikkaasta ja vaihtelevasta kansallisesta elokuvaperinteestään ja suhtautuu varauksellisesti tai jopa epäillen tähän uuteen vaiheeseen

— **vaikea**, sillä todellinen Euroopan laajuinen strategia ja kaitvat tulokset puuttuvat, mikä saattaa pitkällä aikavälillä vaarantaa pyrkimykset vahvistaa EU:ta muovaamalla ja yhdenmukaistamalla eri eurooppalaisia identiteettejä

— **poliittinen**: elokuva, kulttuuriteko parhaimmillaan, oli alun perin ajanvietettä, mutta se on saanut ajan kuluessa monia uusia merkityksiä: se on henkinen tuki, viestintäväline, historiallinen muisto, alitajuntaan vaikuttava viesti, propagandaväline jne.

1.2 Komitea kehottaa kaikkia tämän maailmanlaajuisesti ainutkertaisen hankkeen tulevaisuutta pohtivia päättäjiä etenevään varovasti ja välttämään kulttuurillista aliarvostusta osoittavia vertailuja, kuten ”amerikkalainen elokuva on ylivoimainen” tai ”yleisö suosii amerikkalaistuotantoja” tms. Kilpailun kuuluisi piristää eurooppalaista digitaalielokuvaa. Elokuvayleisö pitää siitä, että heidän kanssaan viestitään, heidät hurmatain, heidät saadaan vakuuttuneiksi, heille tarjotaan elämys, heidät kutsutaan elokuvateatteriin, johon he tulevat omine ajatuksineen ja josta he lähtevät niine ajatuksine, jotka heille on valkokankaan kautta välitetty. Se on onnistumisen avain. Onkin siksi toivottavaa, että

⁽¹⁾ ETSK:n puheenjohtajan Staffan NILSSONIN ja Euroopan komission jäsenen Michel BARNIER’N tapaaminen 6. tammikuuta 2011.

ryhdytään kaikkiin tarvittaviin toimiin (itseluottamus, määrätietoisuus, eurooppalainen kunnianhimo) keinojen ja rahoituksen löytämiseksi, jotta tämän poliittis-kulttuurisen välineen – joka on eittämättä yksi Euroopan yhdentymishaasteen onnistumisen kulmakivistä – menestys voidaan taata.

1.3 Eurooppalaisen elokuvan todellinen digitaalinen vallankumous, joka muuttaa ohjelmia, standardeja ja sääntöjä, rikkoo monien alan sidosryhmien vakiintuneita rutiineja, sillä niiltä edellytetään vastedes uutta työympäristöä, uutta tahtia ja erityisesti suurempia budjetteja. Se on uusi haaste, johon liittyy riski monien pienten ja keskiuurten yritysten menettämisestä, kuten komission tekstissä osuvasti kuvataan. Komitea toivoo ja tukee kaikenlaisia hyödyllisiä Euroopan unionin tukitoimia ja katsoo, että toimenpiteisiin on ehdottomasti ryhdyttävä pienten elokuvateatterien ja niin maaseudun kuin suurten kaupunkien elokuvateatterien säilyttämiseksi, sillä ne ovat hyvin merkittäviä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kannalta, sekä pienimuotoisen taide-elokuvatuotannon turvaamiseksi.

1.4 Digitaalielokuva on valtava innovatiivinen harppaus: se on välttämätön unionin tulevaisuudelle, sillä elokuva on tärkeä osa eurooppalaista kulttuuria ja silta unionin kansojen ja kulttuurien välillä. Sen ansiosta eurooppalaiset voivat tavata toisiaan, tutustua, oppia toisiltaan ja ehkäpä tarvittaessa jopa vakuuttua siitä, että yhdessä eläminen on mahdollista toinen toistaan ymmärtäen, kunnioittaen, jopa ihaillen. Se on enne sosiaalisemmasta, kilpailukykyisemmästä ja taloudellisemmasta elintavasta.

1.5 Komitea tukee erityisen oikeudellisen kehyksen käyttöönottoa Euroopan tasolla. Sen on oltava selkeä ja vakaa. Jäsenvaltioiden on ryhdyttävä erityistoimiin, jotta ne miljoonat katsojat, jotka ovat jättäneet elokuvateatterit, palaavat takaisin. Tärkeä tosiasia on se, että elokuvan näkeminen elokuvateatterissa on nykyisin ylellisyyttä, kun taas dvd:n katsominen kotiteatterissa (plasmanäytöltä tietenkin) on arkiviihettä.

1.6 Tässä yhteydessä on otettava huomioon, että tieto- ja viestintätekniikka – eli uudet tekniikat, reaaliaikainen tieto ja suora, kielirajoista riippumaton viestintä – tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet hyvin erilaisten eurooppalaisten kulttuuriarvojen ja luovien arvojen levittämiseen esteettömästi ja yhä edullisemmin, myös näkö- ja kuulovammaisille.

1.7 Mitään pysyvää tai kestävää ei kuitenkaan pystytä toteuttamaan, ellei Euroopan unioni tarjoa tämän maailmanlaajuisesti ainutlaatuisen monikulttuurisen hankkeen toteuttamiseen ja tukemiseen tarvittavaa rahoitusta. Ohjelman huonosta hallinnoinnista koituu epäilemättä kustannuksia, joiden kattaminen tuottaa vaikeuksia pienille elokuvateattereille, tietyille alan

ammattiryhmille ja erityisesti tärkeimmälle kohderyhmälle eli katsojille. Kun otetaan huomioon, ettei julkisen tuen alalla voida soveltaa yhtenäistä lähestymistapaa, joka soveltuisi jokaiselle Euroopan maalle ja alueelle, ETSK korostaa tarvetta myöntää riittävästi rahoitusta pienten elokuvateatterien digitalisointiin niin maaseudulla kuin suurissa kaupungeissakin. Tähän on käytettävä ensisijaisesti rakennerahastoja, ja on varmistettava, että valtiot maksavat riittävän rahoitusosuuden. Esittäjille on annettava paremmat mahdollisuudet saada rahoitusta Media-ohjelman tuotannon takuurahastosta. Julkiseen tukeen ei tule kuitenkaan soveltaa eriyttämätöntä lähestymistapaa, joka olisi sama kaikissa Euroopan maissa ja kaikilla alueilla, vaan jokaisella maalla tai alueella on oltava vapaus ottaa käyttöön sellainen järjestelmä, joka soveltuu kuhunkin markkinatilanteeseen.

1.8 Samalla kun siirrytään digitaaliseen teknologiaan – epäilemättä lähivuosina – olisi hyvä digitalisoida elokuva-arkistot eli niin dokumenttielokuvat, historialliset arkistot kuin klassikkoeelokuvatkin, jotta nämä eurooppalaisen elokuvan kultakaivokset olisivat myös tulevien sukupolvien katsottavissa ja helposti saatavilla.

1.9 Tiedonanto on rajattu tiukasti elokuvateattereiden digitalisointiin, eikä siinä käsitellä yleisemmin eurooppalaista elokuvaa tai audiovisuaalipolitiikkaa digitaalisessa toimintaympäristössä. Siirtyminen digitaalikaan on monimutkainen prosessi, jossa on kyse paljosta muustakin kuin pelkästään laitteiden vaihtamisesta. Jotta eurooppalaisesta elokuvasta tulisi tärkeä strateginen osa Euroopan digitaalistrategiaa, tarvitaan yhdenmetympi lähestymistapa, jossa otetaan huomioon teknologisten ja teollisten näkökohtien lisäksi myös kulttuuriin – luovaan työhön – liittyvät huolenaiheet ja tavoitteet. Digitaalisen elokuvan saatavuudesta niin ajanvietteenä kuin tiedotustarkoituksessa on tehtävä osa Euroopan digitaalistrategiaa.

2. Johdanto

2.1 Digitaalisella elokuvalla tarkoitetaan elokuvaa, jonka jakelussa ja teatteriesityksessä hyödynnetään digitaalitekniikkaa. Digitaalitekniikka kattaa digitaalisen tallennuksen, jälkituotannon, digitaalisen masterkopion (*Digital Cinema Distribution Master, DCDM*) valmistuksen sekä elokuvien esittämisen digitaalisessa muodossa (DCI) joko 2K- tai 4K-resoluutiolla. Digitaalisen elokuvajärjestelmän on tuotettava mahdollisimman tarkka kuva ja ääni.

2.2 Elokuvien jakelu digitaalisessa muodossa mahdollistaa suuret säästöt elokuvien jakelijoille. Perinteiselle filmille tallennettu 80-minuuttinen jakso maksaa 1 500–2 500 dollaria. Kun tämä kerrotaan miljoonien kopioiden määrällä, summa on suunnaton. Digitaalista teknologiaa hyödyntämällä tavallinen elokuva voidaan tallentaa enintään 250 Mb/s:n digitaalimuodossa vain 300 Gb:n kovalevyille hyvin edullisesti. Lisäksi digitaalisen tallennusvälineen käsittely, varastointi ja kuljetus on helppoa, ja kaiken lisäksi se voidaan käyttää uudelleen. (Lähde: Wikipedia.)

2.3 Digitaalista levitystä (digitaalisia elokuvateattereita) ei olisi ilman elokuvatuotantoa, joka on jäljessä filmauslaitteiden mukauttamisessa digitaaliseen järjestelmään. Tarvitaan erityisiä rahoitusponnisteluja, jotta viivästys saataisiin kurrottua umpeen ja pystyttäisiin nopeasti vastaamaan kilpailuun.

Tämänhetkinen tilanne on jossain määrin ristiriitainen: yrittämme rakentaa digitaalisten elokuvateattereiden verkostoa, vaikka suurin osa elokuvien tuottajista käyttää edelleen selluloidifilmiä elokuviensa levitystapana.

Sama tilanne on 3D-elokuvien alalla: suurin osa elokuvien jakelijoina ja esittäjinä myy eurooppalaisille muutamaa euroa kalteuksella lipuilla eräänlaista korviketta, joka ei täytä digitaalitekniikan edellyttämiä laatuvaatimuksia. Jos digitaalista masterkopiota ei ole filmattu digitaalisesti, esitys ei voi olla aidosti digitaalinen. Esimerkiksi Avatar-elokuva on kuvattu 3D:nä, mikä selittää myös sen miljooniin nousevat katsojaluvut.

3. Ennakkosedellytykset

3.1 Tiedonannossa otetaan huomioon useita keskeisiä käsitteitä, jotka edistävät yhteisen eurooppalaisen kulttuurialueen syntyä. Lähtökohtana on periaate, että digitalisointiprosessin on tapahduttava kuvatulla tavalla ja sitä on tuettava myöntämällä siihen tarvittava rahoitus.

3.1.1 **Kulttuuria koskevassa Euroopan toimintasuunnitelmassa** eurooppalaisen elokuvan tukeminen on tärkeällä sijalla, sillä se on eurooppalaista identiteettiä muovaava väline, joka lähentää unionin eri kulttuureja.

3.1.2 **Euroopan digitaalistrategia** on yksi Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeista, jolla pyritään luomaan älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua digitaalisilla yhtenäismarkkinoilla.

3.1.3 Yhtenäismarkkinat toimivat vaikeuksista huolimatta keskustahona, joka varmistaa kulttuurisisällön, sosiaalisten suhteiden ja kaupallisten palvelujen vapaan liikkuvuuden unionin sisärajojen yli ja tarjoaa eurooppalaisille mahdollisuuden hyödyntää täysimääräisesti digitaalialueen edut digitaalisten yhtenäismarkkinoiden ansiosta.

3.1.4 Unescon yleissopimuksella, jonka Euroopan unioni ratifioi vuonna 2006, puolustetaan ja edistetään kulttuuri-ilmaisujen moninaisuutta, ja se on erittäin hyödyllinen määrittäessä tarvittavia toimia. Euroopan unionin on pyrittävä saavuttamaan tämä tavoite konkreettisesti elokuvateatterien digitalisoinnin kautta.

3.1.5 Myös vihreä kirja "Kulttuuriteollisuuden ja luovan alan teollisuuden mahdollisuudet käyttöön" on merkittävä. Sen lisäksi, että kulttuuriteollisuus ja luova teollisuus myötävaikuttavat suoraan BKT:hen, ne ovat tärkeitä taloudellisen ja sosiaalisen innovoinnin vauhdittajia monilla muilla aloilla.

3.1.6 **Media 2007** on laaja ohjelma, jossa on myös Euroopan audiovisuaalialan ammattilaisille suunnattu koulutusosio. Sen tavoitteena on auttaa alalla työskenteleviä henkilöitä mukautumaan audiovisuaalimarkkinoiden eurooppalaiseen ja kansainväliseen ulottuvuuteen tukemalla jatkokoulutusta ja uusien teknologioiden hyödyntämistä.

3.1.7 Pienten, varsinkin maaseudulla sijaitsevien elokuvateatterien digitalisointiin ei ole riittävästi rahoitusta. Siihen on käytettävä rakennerahastoja sekä riittävää kansallista rahoitussuutusta, ja esittäjille on annettava paremmat mahdollisuudet saada rahoitusta Media-ohjelman tuotannon takuurahastosta.

4. Tilannearvio

4.1 Digitaalinen vallankumous nostaa esiin seuraavia poliittisia kysymyksiä alueellisella, kansallisella ja EU:n tasolla:

— eurooppalaisten teosten kilpailukyky ja liikkuminen

— moniarvoisuus sekä kielen ja kulttuurin monimuotoisuus.

Näitä ongelmia on ehdottomasti pohdittava, ja ne on ratkaistava yhdenmukaisesti ja tasavertaisesti kaikkien EU:n toimijoiden kesken.

4.2 Jäsenvaltioiden viranomaiset ovat toistaiseksi myöntäneet rahoitustukea vain elokuvien luomiseen ja tuotantoon. Se on mielestämme erittäin kiitettävä valinta ja ehdottoman välttämätöntä jäsenvaltioiden elokuvakulttuurin edistämiseksi, edellyttäen että samalla siirrytään digitaaliseen tuotantoon.

4.3 Tiedonannossa nostetaan esille myös tarve myöntää lisää rahoitustukea niin masterkopioiden valmistukseen kuin elokuvateatterien digitalisointiin, jotta elokuvia voitaisiin levittää ja jotta mahdollisimman moni näkisi ne. Samalla on kuitenkin rahoitettava niiden henkilöiden uudelleenkoulutus, jotka menettävät työnsä teknologian muuttumisen takia.

4.4 Tekstissä nostetaan esille myös kysymys elokuvien jakelijoiden ja esittäjien laajamittaisesta osallisuudesta, sillä se on ehdoton edellytys eurooppalaisten teosten liikkuvuuden ja eurooppalaisen elokuvan monimuotoisuuden takaamiselle. Se, että elokuvan jakelija on myös elokuvan tuottaja, ei ole ongelma, kunhan lipun hinta pysyy kohtuullisena. Näiden toimijoiden liiketoimintaosaaminen on käytettävä kansallisen ja eurooppalaisen digitaalisen elokuvan hyödyksi.

4.5 Euroopan komissio ja jäsenvaltiot ryhtyivät pitkäjänteiseen työhön jo keväällä 2008 perustamalla digitaalista elokuvaa käsittelevän asiantuntijaryhmän. Keskusteluissa kävi ilmi, että nykyiselle VPF-mallille (virtuaalinen kopiokorvaus) tarvitaan vaihtoehto ja että digitalisoinnin toteuttamiseksi tarvitaan kansallista julkista tukea ja Euroopan unionin rahoitustukea.

4.6 Nk. välisijoittajat rahoittavat aluksi elokuvateatterin digitaalisen varustelun. Jakelija on velvollinen korvaamaan rahoituksen – VPF-maksun – ensimmäisestä esityksestä lähtien, mikä merkitsee käytännössä digitaalilaitteiden ostamista.

4.7 Tiedonannossa esitetään muutamia rahoitusmerkkejä, joiden perusteella digitalisointi näyttää lähteneen käyntiin, mutta konkreettista käsitystä ei vielä ole sen etenemisvauhdista, tehokkuudesta, laitteiston luotettavuudesta tai etenkin digitaalisten elokuvateattereiden verkoston koosta, joka on keskeinen tekijä älykkääseen, kestäväan ja osallistavaan kasvuun tähtävien yhteismarkkinoiden luomisessa.

4.8 Euroopan komission 16. lokakuuta 2009 käynnistämään julkiseen kuulemiseen eurooppalaisen elokuvan mahdollisuuksista ja haasteista digitaalisella aikakaudella saatiin yli 300 vastausta elokuvien esittäjiltä, jakelijoilta, tuottajilta, myyntiedustajilta, elokuva-alan organisaatioilta, ammattijärjestöiltä ja digitaalipalveluyrityksiltä.

4.9 Komitea katsoo, että hankkeen onnistumiseksi tätä pitkän aikavälin seurantaprosessia on mukautettava niin, että siinä otetaan huomioon eurooppalaisen kulttuurisäilytyksen erittäin monimuotoinen luonne.

4.10 Vuosien kuluessa elokuva on joutunut monien haasteiden eteen: mykkäelokuva, värifilmi, *Dolby Sound* -järjestelmä jne. Tämän hetken suurin haaste on digitaalinen vallankumous.

4.11 Komitea korostaa, että digitalisointi asettaa myös vaikeita teknisiä ja rahoituksellisia haasteita, joita ei ole käsitelty tiedonannossa: ne liittyvät tallentamiseen, pitkäaikaissäilytykseen ja saatavuuteen. Digitaalista tallennusta varten ei ole olemassa pitkäaikaissuunnitelmaa, eikä ole olemassa menettelyä, joka olisi todistetusti tehokas digitaalisäilytyksen tallentamiseen pitkäkestoisesti myöhempää käyttöä varten. Digitaalisesti tallennettu aineisto ei säily yhtä pitkään kuin filmi, aiheutuvat kustannukset ovat selvästi suuremmat ja digitaalinen sisältö kasvaa geometrisesti. Tähän liittyy myös saatavuus-, alkuperä- ja aitouskysymyksiä.

4.12 Komitea suosittelee, että haasteisiin vastataan organisoimalla koko alan kattava yhteistyö, johon kaikki sidosryhmät osallistuvat ja jonka tarkoituksena on luoda tarkoituksenmukaisia tallennus- ja arkistointijärjestelmiä, määrittellä yhteisiä standardeja ja päättää vakaasta ja luotettavasta rahoituksesta. Yhdenmukaiseen digitaaliseen tallennus- ja arkistointikehykseen liittyvien suositusten aiheena on muun muassa saatavuuden takaaaminen 100 vuoden ajan, toimenpiteet pitkien niukkuuskausien tai rahoitusvaikeuksien välttämiseksi, valmius tuottaa kopioita tulevien jakelutarpeiden täyttämiseksi, alkuperäistä vastaava tai parempi kuvan- ja äänenlaatu sekä pyrkiminen siihen, ettei ala ole riippuvainen vaihtuvista teknologisista foorumeista.

4.13 Tiedonannossa korostetaan digitaalisen jakelun tarjoama mahdollisuus taata elokuva-arkistojen säilyminen ja myöhemmin levittää laajamittaisesti vanhentuneen tekniikan takia unohduksiin painumassa olleita klassikoita.

4.14 Digitaalitekniikka säästää myös huomattavasti kustannuksia tuotanto- ja jälkituotantovaiheissa. Digitaalista masterkopioita (DSM, *Digital Source Master*) voidaan käyttää eri aloilla: elokuvassa, tilausvideopalvelussa (VOD), dvd:nä ja digitelevisiossa.

4.15 Digitaalinen jakelu tarjoaa toisenkin merkittävän mahdollisuuden: se helpottaa fyysisten, kulttuuristen ja ennen kaikkea kielellisten rajojen ylittämistä jo esitettäessä alkuperäistä elokuvaa, joka on käännetty esityksensä kielelle. Lisäksi yhä useammassa dvd:ssä on tarjolla tekstitys eri kielillä.

4.16 Digitaalitekniikka mahdollistaa myös elokuvan ohjajalle digitaalisen masterkopion laadun valvomisen viimeiseen hetkeen asti (kuvat, erikoistehosteet, valo, musiikki, ääniefektit jne.).

4.17 Komitea arvostaa Euroopan komission halua kannustaa niitä jäsenvaltioita, jotka tukevat omaa elokuvatuotantoaan, hyödyntämään digitaalisen jakelun tarjoaman mahdollisuuden ja varmistamaan olemalla mukana digitaalisessa vallankumouksessa, että digitaalisella elokuvalla, joka tuo monikulttuurisen ulottuvuuden EU:n kansalaisten saataville, on turvattu tulevaisuus.

4.18 ETSK korostaa alan työllistämispotentiaalia ja työpaikkojen edellyttämää erikoisosaamista. Henkilöresurssiin on investoitava nyt, jotta digitaalisen elokuvan leviäminen Eurooppaan onnistuu ja eurooppalaisen elokuvateollisuuden laatu ja erityisluonne taataan tulevaisuudessakin. Lisäksi olisi supistettava mahdollisuuksien mukaan (esimerkiksi soveltuvien koulutus- ja uudelleensijoitustoimenpiteiden avulla) digitaalitekniikkaan siirtymisestä aiheutuvia sosiaalisia kustannuksia, joita aiheutuu esimerkiksi elokuvakoneenhoitajien ja/tai laboratoriohenkilöstön työpaikkojen menetyksistä.

4.19 Media 2007 -ohjelmaa koskevassa päätöksessä (3 artiklan 1 kohdan c alakohta) mainitaan ammatillinen koulutus, jossa otetaan digitaalitekniikka ennakoivasti huomioon eurooppalaisten audiovisuaaliteosten tuotannossa, jälkituotannollisissa käsittelyissä, levityksessä, markkinoille saattamisessa ja arkistoinnissa. Media 2007 -ohjelmaa olisi tarkistettava ja laajennettava siten, että etusijalle asetetaan uusiin vaatimuksiin vastaaminen aiemmin määriteltyjen lisäksi.

4.20 Media 2007 -ohjelmalla tuetaan myös toista digitaalisen elokuvan puolta eli levitystä ja jakelua (5 artikla).

4.21 EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisesti myönnettyt valtiontuet muodostavat yhden rahoituslähteen. Tästä on ymmärrettävästi olemassa erilaisia esimerkkejä.

4.22 Standardointi sai alkunsa, kun vuonna 2002 kuusi suurta amerikkalaista studiota laati sarjan teknisiä eritelmiä digitaalitekniikkaa varten (*Digital Cinema Initiative, DCI*).

4.23 *Society of Motion Picture and Television Engineers* (SMPTE) julkaisi eritelmät vuonna 2005, ja niistä muokattiin digitaalisen elokuvan standardit, jotka Kansainvälinen standardointijärjestö (ISO) on sittemmin vahvistanut. Komissio aikoo antaa vuonna 2011 suosituksen erityisten eurooppalaisten standardien laatimisesta eurooppalaista digitaalista elokuvaa varten. Suositusta odotetaan suurella mielenkiinnolla.

4.24 Euroopassa digitaalitekniikalla kuvattujen tai digitaalisesti jälkituotettujen elokuvatuotantojen prosenttiosuus on Yhdysvaltoihin verrattuna huolestuttavan pieni. Olemme jäljessä suuresta kilpailijastamme. Paljonpuhuva esimerkki on se, että Ranskassa esitetyistä digitaalisista elokuvista (30 elokuvaa

vuonna 2007, 50 vuonna 2008) 35 oli pohjoisamerikkalaista tuotantoa, 10 eurooppalaista tuotantoa ja 5 riippumattomien tuottajien elokuvia.

4.25 Digitaalisten elokuvateatterien kehittämiseksi nähty vaiva ilman että tuetaan eurooppalaista digitaalisten elokuvien tuotantoa on tuolin vetämistä eurooppalaisen elokuvanteon alta ja antautumista ulkomaisen digitaalisen tuotannon ylivallalle.

4.26 Jos tämä laaja eurooppalainen ohjelma epäonnistuisi, digitaalinen elokuva merkitsisi eurooppalaisen monikulttuurisen sisällön muovaamiseen perustuvan Euroopan yhteenkuuluvuusajattelun loppua.

4.27 Tarinan opetus on se, että Euroopan digitaalisella elokuvalla on pitkä matka kurottavana umpeen.

Bryssel 15. kesäkuuta 2011

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON